Părintele Ciprian Negreanu: Sfinţii înseninează chipul lui Dumnezeu, aceştia odihnesc dragostea lui Dumnezeu, care umblă rănită, neavând unde să se odihnească

Predici la Duminica tuturor Sfinţilor (1.Octoih):

https://www.academia.edu/43717019/Predici_la_Duminica_tuturor_Sfin%C5%A3ilor_1_Octoih_

https://archive.org/details/predici-la-dum-tuturor-sf./mode/2up

https://drive.google.com/file/d/1U82hohk9oqqrjTE7Jzg8jK6XkZEwCeqh/view

***

E mai mare lucru să-ţi cunoşti păcatele, să te cunoşti pe tine, să cunoşti rostul tău pe pământ şi să faci în consecinţă, decât să învii morţi sau să faci minuni mari şi să cazi cu mândria în iad.

În numele Tatălui şi al Fiului şi al Sfântului Duh. Amin.

Suntem în prima duminică după Rusalii, Duminica tuturor Sfinţilor, am vorbit de multe ori despre aceasta, am spus că este atât de firesc să fie această duminică închinată tuturor Sfinţilor în duminica întâi după Rusalii, urcând, parcă, crono-logic, de la Înviere sau de la Răstignire sau poate, chiar de la Naşterea Mântui-

torului din iarnă, trecând prin propovăduirea Sa, prin Patimi, prin Învierea Sa şi urcând spre Înălţare şi spre Rusalii.

După ce Mântuitorul S-a înălţat la cer, acesta a fost rodul Sângelui Său, rodul sudorii Sale, a ostenelilor Sale, a cuvintelor Sale, acesta a fost rodul cel mare: sfinţii. Şi nu numai sfinţii ştiuţi, pe care-i prăznuim şi îi ţinem în calendar, ci şi cei neştiuţi, nesocotiţi, nebăgaţi în seamă, pe care numai Dumnezeu îi ştie, mulţi care n-au ieşit cu nimic în evidenţă la prima vedere, dar pe care Dumnezeu îi cunoaşte şi îi va descoperi la sfârşitul veacurilor, mulţi poate din neamurile noastre, din casele şi strămoşii noştri, dintre cei care au ţinut cum se cuvine credinţa şi învăţătura lui Dumnezeu şi pe care Dumnezeu îi va descoperi la a doua venire şi pe care nici Ilie proorocul, omul lui Dumnezeu, căruia i se descoperea tainele, nu-i cunoştea, pentru că zicea: Iată, numai eu din tot poporul lui Israel am rămas să slujesc Ţie şi Dumnezeu i-a zis: ***Sunt şapte mii de drepţi care nu şi-au plecat genunchii lui Baal şi pe care tu nu îi ştii***, dar Dumnezeu îi ştia pe fiecare în parte şi nu ieşeau cu nimic în evidenţă acei oameni. Nici stâlpi de foc nu ieşeau din capetele lor, nici semne distinctive, nici feţele lor nu sclipeau ca soarele, nimic. Şi nici n-au rămas în istoria biblică sau în istoria lui Israel şi ale celor şapte mii s-au cunoscut casele fiecăruia şi mormintele lor sunt cinstite şi veşmintele lor sunt purtate şi au rămas oameni necunoscuţi aceia, dar Dumnezeu i-a numit drepţi şi drepţi erau înaintea Lui.

Şi ca aceştia au fost nenumăraţi şi aceştia sunt rodul propovăduirii Mântuitorului. Sunt înseninarea chipului lui Dumnezeu, căci, într-un fel, atunci când Dumnezeu a adus potopul peste pământ şi s-a înecat tot omul în afară de familia lui Noe şi I-a părut rău lui Dumnezeu că l-a făcut pe om, înţelesul este că L-a durut pe Dumnezeu de căderea şi nepăsarea omului, de neîntoarcerea lui spre Dumnezeu, de netăierea împrejur a inimii lui, de împietrirea inimii lui. Aceştia necunoscuţi din fiecare neam şi din fiecare generaţie, pe care numai Dumnezeu îi ştie şi prin care ţine neamul şi lumea aceasta, aceştia înseninează chipul lui Dumnezeu, aceştia odihnesc dragostea lui Dumnezeu, care umblă rănită, neavând unde să se odihnească şi de aceea şi cântăm în timpul Utreniei: Dumnezeu, Cel ce Se odihneşte întru sfinţii Săi, ştiuţi şi neştiuţi.

Şi, de aceea, e firesc să se cinstească în prima Duminică după Rusalii toţi Sfinţii, mai ales că una dintre lucrările nu numai ale Mântuitorului, ci şi ale Duhului Sfânt, ale mărturiei Lui neîncetate în inima omului, este sfinţenia, este lucrarea omului cu Dumnezeu şi, într-un fel sau în altul, sfinţii sunt Evanghelii trăite, vii, călătoare, chipuri ale Duhului Sfânt. Cine vrea să vadă puţin mireasma Duhului Sfânt să-i vadă pe aceşti sfinţi, să citească vieţile lor, să-i cunoască cât de puţin

şi se va înmiresma şi el şi veşmintele lui, hainele vieţii lui, din mireasma aceasta a Duhului Sfânt.

Dacă aţi văzut, această Evanghelie are două părţi. Amândouă sunt de la Matei. Este o primă parte din cap. 10 de la Matei şi a doua parte din cap. 19, dar Părinţii le-au unit aşa de bine încât nu s-a observat că sunt două părţi distincte, puse la un loc, pentru că amândouă vorbesc despre sfinţi. Una vorbeşte despre greutatea pe care şi-o asumă aceşti sfinţi, dar nu numai sfinţii.

Noi, în general am izolat acest cuvânt, „sfinţi”, de viaţa noastră, zicem <sfinţii sunt sfinţi, noi suntem oameni păcătoşi…> şi trecem mai departe. Sfânt, în greacă, înseamnă „pus deoparte, deosebit”, a nu intra în tumultul celorlalţi, în duhul lumii. Asta înseamnă sfinţenia, cei ce s-au pus pe sine deoparte, că nu i-a pus cineva separat din pântecele mamei lor, că toţi ar fi vrut să fie puşi de către Dumnezeu deoparte, toţi ar vrea să fie sfinţi, să fie aleşi, să se aleagă pe sine, că Dumnezeu i-a ales de mult, dar omul alege dacă să fie sau nu ales de Dumnezeu. Omul alege. Mântuirea obiectivă ne este dată, urmează ca noi să lucrăm la mântuirea subiectivă a fiecăruia în parte, noi să răspundem cu binele.

Şi atunci când zicem sfinţi să ne gândim la tot poporul, la toţi cei care vor să se numească cu numele de creştin, să se pună puţin deoparte de duhul veacului acestuia, de duhul lumii. Că vrăjmăşie este pentru Dumnezeu duhul lumii acesteia. Este largă calea, este largă poarta pe care se merge în această lume şi în duhul ei şi strâmtă este calea şi îngustă uşa pe care se intră în Împărăţia Cerurilor.

Iar în prima parte a acestei Evanghelii este vorba despre urmarea acestei căi înguste de către sfinţi, de către toţi cei care vor să urmeze calea lui Dumnezeu, adică Cel ce vrea să vină după Mine să se lepede de sine - lepădarea de sine - să-şi ia crucea - crucea vieţii lui, cu cele ce le-a moştenit, cu cele ce le are, cu poruncile, cu ceea ce i-a dat Dumnezeu să împlinească în condiţiile lui, cu situaţia lui, este o cruce a lui personală, personalizată - şi să-mi urmeze Mie, în fiecare zi, cum zice Sfântul apostol Luca. Şi nu numai de tine să te lepezi, ci să nu te ruşinezi de lume: ***Cel ce se ruşinează de Mine în faţa oamenilor şi Eu Mă voi ruşina de el în faţa lui Dumnezeu.***

Deci cumva încetul cu încetul, vrând-nevrând, nu e o dorinţă a creştinilor, nu e o dorinţă a celor care se aleg sau sunt aleşi, se aleg pe sine pentru Dumnezeu să se despartă de lume, dar dacă vrei să-l alegi pe Dumnezeu şi oamenii te iau în râs pentru aceasta şi în batjocură, să-L alegi, între batjocura oamenilor şi ceea ce zic oamenii, pe Dumnezeu. Te pun ei deoparte fără să vrei tu, lumea te dă la o parte!

Să ştiţi că nu e atât de mult o retragere a creştinului, a celui care încearcă să ţină credinţa, din lume, ci mai mult lumea te dă la o parte încetul cu încetul. Nu bârfeşti, te vor da la o parte pentru că nu mai eşti plăcut, nu mai eşti plăcut în conversaţii. Nu faci răutăţi sau anumite lucruri care nu par rele pentru ei, dar pentru tine, care îţi lucrezi mântuirea şi mergi din treaptă în treaptă, vezi că acelea te dau înapoi şi te tulbură şi nu mai participi cu atâta râvnă la acele lucruri care atunci ţi se păreau normale, dar acum nefolositoare sau contrare credinţei, încetul cu încetul aceşti oameni te vor da la o parte, te vor trece într-un con de umbră cel puţin, dacă nu cumva îţi vor deveni duşmani unii sau împotrivitori.

Deci această Sfântă Evanghelie vorbeşte nu numai de o lepădare de sine, ci este şi o lepădare de lume, chiar fără să vrei. Că Mântuitorul zice: Nu Mă rog să-i scoţi din lume - Dumnezeu nu vrea ca noi să ieşim din lume, dar lumea ne scoate sau ar trebui. ***Cu cât înaintezi în credinţă, lumea te va da la o parte. Şi, în acelaşi timp, va creşte legătura ta vie cu cei care se ostenesc pe aceeaşi cale ca şi tine, dar şi dragostea ta faţă de acei oameni care nu înţeleg va creşte. Nu te vei separa răutăcios, rece, privind de undeva elitist, cum că ei nu înţeleg, ei sunt slabi, neputincioşi, ci, dacă eşti în duhul lui Dumnezeu, durerea ta faţă de acei oameni care nu înţeleg şi încearcă să-şi apere nepăsarea şi întunericul minţii lor dându-se la o parte ca să nu-i mai stresezi cu lucrurile acelea te fac să-ţi fie milă, să te doară pentru fratele tău, nu să-i judeci. Una dintre metodele prin care poţi să afli dacă eşti cu adevărat credincios este dacă simţi durere pentru ceilalţi.***

Şi merge mai departe Mântuitorul şi zice: Nu numai pe tine, ci dacă iubeşte mai mult pe tată sau pe mamă sau pe fiu sau pe fiică, nu este vrednic de Mine. ***Asta nu înseamnă că ne îndeamnă să nu iubim pe aproapele nostru, aceştia sunt cei mai apropiaţi!*** Nu asta înseamnă pentru că El ne îndeamnă cu sârguinţă: Făţarnicilor, aţi lăsat porunca lui Dumnezeu de a cinsti pe tatăl tău şi pe mama ta şi voi ţineţi porunci omeneşti…! Şi-i ceartă pentru asta. Nu-i vorba că Dumnezeu înlătură porunca dumnezeiască, ci zice: dacă cumva aceştia îţi vor sta împotrivă, dacă aceştia vor fi în duhul lumii, dacă aceştia te vor da la o parte şi te vor îndemna să-L laşi pe Hristos şi poruncile Lui şi să faci cum zic ei, de dragul lor, tu pentru Hristos să fii în stare să-L alegi pe Hristos!

Şi de aceea Mântuitorul zice: N-am venit să aduc pace, ci război [sabie], nu pentru că Hristos ar fi vrut să aducă război, căci atunci când S-a născut, îngerii cântau în ceruri: ***Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu şi pe pământ pace, între oameni bunăvoire!*** El e Domnul păcii, Stăpânul veacului ce va să fie, veacul păcii desăvârşite, acelei păci care covârşeşte toată mintea şi inima. Cum să nu vrea El pace?!

Dar această pace se zdruncină şi „mai bine un război bun decât o pace rea”, cum zicea Sfântul Nicodim Aghioritul, adică această ruptură, această mărturie a ta cum că <Rămân cu Hristos, nu pot să mă lepăd de El, cred mai degrabă cuvântul Lui decât al tău, chiar dacă eşti tatăl meu sau mama mea. Aici, în privinţa asta, eu cred ce mi-a spus El. El te-a făcut şi pe tine, El mi-a dat şi copiii, putea să nu mi-i dea, de la El au venit toate, pe El Îl cred, El este stăpânul!> De aceea primele patru porunci sunt închinate lui Dumnezeu şi abia după aceea vin poruncile legate de oameni, de cinstirea părinţilor şi toate celelalte.

Toată această cale grea a sfinţilor, a celor care se aleg pe sine, a celor care sunt aleşi de Dumnezeu - toţi suntem aleşi, dar cei care se aleg şi ei pentru Dumnezeu, trebuie şi o alegere a noastră personală - n-o lasă Dumnezeu nerăsplătită această osteneală.

Zice Petru: Doamne, noi am lăsat casă şi masă şi fraţi şi surori pentru Tine… - nu le-au lăsat în sensul că le-au vorbit de rău, adică <Voi rămâneţi aici, netrebnicilor! Păi nu veniţi cu noi, nu faceţi ce facem noi…?>, nu i-au vorbit de rău, ci au găsit ceva mai bun şi au plecat după Hristos, L-au urmat pe El - …oare cu noi ce va fi?, zice Petru. Iar Hristos: Celor care au lăsat casă, masă, fraţi, surori, fii, fiice pentru Mine, deci în cazul acesta excepţional că aceştia le stau în cale, îi opresc de la credinţă.

De aceea şi Biserica nu îngăduie ca din pricini de evlavie… - sunt canoane vechi, până la zece canoane foarte aspre din vechime care spun că dacă cineva din evlavie, dintr-o aşa-zisă evlavie falsă, îşi lasă casa şi masa şi soţia şi fiii şi nu şi-i creşte şi nu ţine Taina lui Dumnezeu de la căsătorie şi din pricini de evlavie, chipurile, îi lasă pe aceştia şi se duce să trăiască curat cine ştie pe unde, acesta să fie anatematizat, afurisit dacă e preot… Cu asprime!

Deci Dumnezeu nu cere o ruptură numai aşa, cum că lui Dumnezeu Îi place ruptura, cum că dacă vrei să fii cu Hristos pleacă, ca Avraam, din pământul tău şi tot aşa. Nu asta vrea Dumnezeu! Ci El vorbeşte de această ruptură atunci când aceştia stau cu adevărat cu totul şi cu totul împotrivă şi te pun să alegi între ei şi Dumnezeu. Şi atunci trebuie să-L alegi pe Dumnezeu. Dar dacă poţi să-i aduci încetul cu încetul şi pe ei la Dumnezeu, dregând toată această viaţă împreună cu ei cu sare, cum se zice, cum se dreg bucatele, dacă aceştia se întorc, cu atât mai mare va fi lucrarea ta!

Şi zice: Cei ce vor lăsa case, masă, fraţi, surori, avuţii, toate pentru Mine, vor primi în veacul acesta de o sută de ori mai mult case, masă, fraţi, surori - în veacul

acesta! - iar în veacul viitor Împărăţia. Şi de aici începe şi slava pe care Dumnezeu le-a dat-o acestora care au lăsat ceva pentru El, s-au ostenit puţin, nu le-a plăcut doar slava lumii, ci le-a fost mai dragă cinstea lui Dumnezeu şi nu s-au plecat numai spre oameni şi n-au pupat numai mâinile celor puternici şi picioarele celor tari, ci s-au întors spre Dumnezeu. ***Ceea ce ar trebui să fie ceva firesc, n-ar trebui să fie lăsate sfaturi pentru asta, nu? Adică să-L cinsteşti pe Dumnezeu, Cel ce te-a zidit, Cel ce te-a făcut, mai mult decât pe oricine e ceva firesc, e ceva normal.***

E ca şi cum un tată care se descoperă copilului care s-a pierdut cumva şi care a fost învăţat greşit şi i s-a spus că alţii sunt părinţii lui şi alţii sunt sfătuitorii lui şi părinţii lui falşi nu numai că îl sfătuiesc de rău, ci îl învaţă spre cele rele şi spre cele de pierzanie, iar tatăl cel adevărat îi spune: <Dacă te vei întoarce la mine, nu numai că te voi primi, nu numai că mă voi bucura, nu numai că îţi voi da cele bune şi veşnice, ci şi din veacul acesta însutit!>.

Atunci n-ar părea normal şi numai să te întorci la tatăl tău, să-l recunoşti, să-l cunoşti, căci e destul, e o întoarcere spre adevăr? Dar pe lângă acestea să primeşti şi daruri mari? Şi nu orice fel de daruri, ci Împărăţia ce va să fie! Şi lucruri dumnezeieşti. Şi nu numai Împărăţia, ci şi pe fraţii tăi, pe apropiaţii tăi, pe cei de un duh cu tine, nu vei rămâne singur! A, te va separa lumea, te va da la o parte, va trebui să tai mâna ta sau ochiul tău dacă te duce în ispită, dacă apropiaţii tăi te vor îndemna spre rău. Ţi se pare că vei rămâne singur? Nu vei rămâne singur, ci-ţi va da Dumnezeu în veacul acesta sute de părinţi, fraţi, surori, fii, fiice. Cine a avut cât de puţin această experienţă ştie că este aşa.

Oameni care se îngrijesc de tine şi te întreabă dacă te doare sau nu te doare ceva mai mult decât, uneori, părinţii. Şi îi doare de necazul tău şi sar să te ajute şi strâng şi bani, dacă e nevoie, mai mult decât rudele tale, care de multe ori n-au timp sau au orgolii. Aceştia noi parcă nu gândesc aşa, parcă sunt alţi fraţi şi surori, pe care ţi-i alege Dumnezeu; nu sunt fraţii şi surorile între care ne-am născut, cu fraţi şi surori şi fii şi fiice şi mame şi taţi duhovniceşti, în sensul ăsta vorbeşte Dumnezeu, înfrăţiţi între noi numai şi numai pentru Hristos şi de dragul lui Hristos. Deci vor primi această neînsingurare, bucuria de a fi în mijlocul rudeniilor duhovniceşti, iar dincolo Împărăţia ce va să fie.

Şi sunt câteva versete care n-au fost puse în Evanghelia de azi, dar ele sunt în capitolul 10. Ştiţi că în pericopa de azi, pe care aţi auzit-o, sunt câteva versete din capitolul 10, apoi din capitolul 19. Ei, la capitolul 10 mai sunt vreo 4-5 versete care continuau ceea ce spune Mântuitorul: Nu numai voi veţi fi mari şi Dumnezeu vă va cinsti pe voi pentru că I-aţi urmat Lui şi aţi mers să propovăduiţi - adică vorbea cu

apostolii - ci vă spun vouă că cei care vă vor primi pe voi şi pe cei ce vor urma vouă.

Cine vă primeşte pe voi pe Mine Mă primeşte, şi cine Mă primeşte pe Mine primeşte pe Cel ce M-a trimis pe Mine. Cine primeşte prooroc în nume de prooroc plată de prooroc va lua, şi cine primeşte pe un drept în nume de drept răsplata dreptului va lua. Şi cel ce va da de băut unuia dintre aceştia mici numai un pahar cu apă rece, în nume de ucenic, adevărat grăiesc vouă: nu va pierde plata sa.

Şi asta înseamnă: toţi cei care sunt trimişi de Dumnezeu să propovăduiască cuvântul lui Dumnezeu - şi toţi suntem trimişi, de fapt, de Dumnezeu, să propovăduim cuvântul Lui, toţi avem preoţia împărătească, toţi suntem urmaşi ai apostolilor, deşi noi privim aşa, separatist, cum că numai preoţii şi ierarhii sunt urmaşii apostolilor, dar toţi suntem neamul lui Dumnezeu, toţi suntem popor ales, preoţie împărătească, toţi suntem trimişi să avem cele trei daruri dumnezeieşti pe care le pierduserăm: darul împărătesc, darul preoţiei şi darul profetic, pe care le pierduserăm în Rai şi Dumnezeu ni le-a dat din nou, şi acest neam al creştinilor le-a primit din nou, toţi suntem trimişi ca profeţi.

Ce înseamnă profeţi? Nu neapărat să profeţeşti, ci să cunoşti rostul fiecărui lucru, rostul vieţii acesteia, să ştii că viaţa aceasta este trecătoare, schimbătoare, şi pe toate să le priveşti în funcţie de perspectiva aceasta; să cunoşti rostul şi folosul fiecărui lucru în funcţie de durerea aproapelui, de dragostea pentru el, şi pentru tine, dar şi pentru celălalt. Şi pe toate să le priveşti dintr-o perspectivă duhovnicească, să cunoşti rostul fiecărui lucru şi al fiecărui om - acesta este darul profetic! Nu neapărat profeţia înseamnă să profeţeşti ceva despre viitor, mai mare lucru este decât cel ce învie morţii să-şi cunoască păcatele. ***E mai mare lucru să-ţi cunoşti păcatele, să te cunoşti pe tine, să cunoşti rostul tău pe pământ şi să faci în consecinţă, decât să învii morţi sau să faci minuni mari şi să cazi cu mândria în iad.***

Păi dacă am şti noi, după acest dar profetic, că fiecare om este fiul lui Dumnezeu, cum ne-am comporta noi unii faţă de alţii? Nu înseamnă începutul sfinţeniei dacă am şti să ne comportăm aşa? Şi, după aceea, toate celelalte, mijlocirea pentru celălalt în faţa lui Dumnezeu, să ştii că Dumnezeu te aude, de acum Dumnezeu te aude! Din Sângele lui Hristos s-au deschis cerurile! Te aude orice vei spune, orice vei rosti şi să ai grijă de tot ce spui în faţa lui Dumnezeu, pentru că înspăimântător este Dumnezeu, în sensul că aude tot şi împlineşte! Deci să ai grijă ce ceri, că s-ar putea să se împlinească dacă ceri cu stăruinţă şi după aceea să nu zici: <Mmm, dar nu voiam chiar aşa…, pe dincolo voiam…>.

Avem acest dar al profeţiei, avem acest dar al preoţiei, noi toţi, şi avem şi acest dar al împărăţiei, al stăpânirii peste tot, peste făptură, deci şi peste patimile din noi! Şi peste făptura care e în noi, că noi suntem un microunivers. ***Noi nu numai că suntem universul exterior, dar avem stăpânire şi peste universul interior, al vieţii noastre, al inimii, ne-a făcut stăpâni, nu să fim temători de patimile noastre, ci să fim stăpâni peste ele! Dar cei mai mulţi dintre noi ne-am renegat, ne-am dat la o parte acest dar al împărăţirii, al stăpânirii peste noi înşine.***

Toţi suntem neam împărătesc şi atunci tuturor ne promite Hristos ceva. Tuturor! Şi ne cheamă la această sfinţenie. Şi ne zice că nu este nevoie să fiţi neapărat apostoli ai lui Hristos, să mergeţi doi câte doi, să spuneţi tuturor. Poate că acest dar a rămas de la Dumnezeu ca o osteneală pentru preoţi şi pentru ierarhi, să propovăduiască cu timp şi fără de timp, să catehizeze, să explice, şi se dau şi altora aceste harisme de propovăduire, coboară peste ei mai presus de puterile omeneşti, nu neapărat aleşi de oameni, şi de multe ori se întâmplă să fie femei.

Deci ne dă Dumnezeu acest dar şi ne spune: Nu toţi sunteţi chemaţi spre a fi apostoli, deşi ne rămâne într-un fel sau altul să propovăduim, dar puteţi face şi altceva, şi asta se explică în celelalte versete: ***Cel ce vă va primi pe voi, pe Mine Mă primeşte şi cel ce Mă primeşte pe Mine, primeşte pe Tatăl Meu Cel din ceruri. Cel ce va primi prooroc în nume de prooroc, cu plată de prooroc va fi primit în Împărăţia Cerurilor. Cel ce va primi drept în nume de drept, cu plată de drept va fi primit în Împărăţia Cerurilor. Cel ce la unul dintre aceştia mici îl va primi şi-i va da un pahar cu apă în nume de ucenic, în nume de ucenic va fi primit în Împărăţia Cerurilor.***

Cumva spune că nu va pierde răsplata sa acest om, nici măcar pentru paharul acela de apă. Şi noi mai mult ne asemănăm cu aceştia care primim, cumva, cuvântul lui Dumnezeu.

Şi zice Dumnezeu: ***Cel ce va primi prooroc în nume de prooroc, cu plată de prooroc va fi primit în Împărăţia Cerurilor.*** ***Ce înseamnă asta?*** Sfântul Ioan Gură de Aur zice: că toţi, într-un fel sau în altul, avem acest dar al profeţiei. Toţi au primit acest dar al proorociei prin ceea ce le-a dat Dumnezeu o dată cu Sângele Său de pe Golgota, o dată cu primirea Botezului, o dată cu Împărtăşania. Toţi creştinii. Oricare, într-un fel sau altul, are această demnitate proorocească pe care Dumnezeu i-a dat-o din nou. Tu, dacă vei primi pe fratele tău ca pe un prooroc, deşi poate el nu este, deşi poate crezi că el nu are acest dar al profeţiei, adică nu vede dincolo de geana veacului acestuia, nu i se proptesc în gene zorii veacului ce va să fie, nu i se propteşte nimic în ochii duhovniceşti, poate s-a închis cu totul, s-a aplatizat, a

obosit, dar este şi el om cum este, este fiu al lui Dumnezeu şi are această demnitate proorocească estompată, ascunsă, închisă sub lacăte grele de la Botez, nebăgată în seamă. Dar cine va primi pe unul dintre aceştia şi va cinsti în casa sa pe unul dintre aceştia, ca pe un prooroc, cu plată de prooroc îl va primi Dumnezeu în ceruri.

Vă daţi seama? De fapt, ni se spune: cel ce poate să-şi curăţească ochii săi - adică noi - şi ne putem curăţa ochii noştri atât de mult încât pe aproapele nostru să-l primim ca pe un prooroc al lui Dumnezeu, ca pe omul lui Dumnezeu, chiar dacă acela e Ion al lui Vasile din capul satului şi care n-a făcut prea multă treabă în viaţă sau nu ştiu ce. Şi, deci, nu în nume de demnitar, nu în nume de stăpânitor al locului, ci aşa cum l-a lăsat Dumnezeu şi i-a dat acest dar prin botez şi pe care omul nu-l activează, nu-l lucrează, dar asta-i altceva. Deci dacă pe acest om tu-l primeşti cu ochi curaţi în casa ta şi-l cinsteşti cum l-ai cinsti pe proorocul Ilie, dacă aţi afla că vine în casa voastră, cu câtă cinste aţi umbla şi l-aţi servi şi l-aţi întreba dacă mai are nevoie de ceva.

Şi Dumnezeu ne vădeşte în ultimul verset: Şi dacă pe unul dintre aceştia mici îi veţi primi în nume de ucenic - că despre aceştia mici vorbea şi înainte, nu erau proorocii cei mari, nu erau drepţii cei mari care se vădesc şi se cunosc, în faţa cărora se pleacă şi cei mai nepăsători.

***

Ca şi Sfântul Ioan Maximovici, intrând într-o vestită închisoare americană în care erau închişi cei condamnaţi pe viaţă, numai plimbându-se pe acolo, printre zăbrelele acelea, că a trebuit să meargă la un ortodox să îl spovedească, cei care stăteau şi de obicei aruncau cu conserve în cei care treceau şi-i înjurau şi vorbeau urât, au tăcut toţi văzând curăţenia, smerenia, dragostea, nu ştiu, au tăcut toţi şi au început să plângă. Acei criminali au văzut pe dreptul din el, l-au cunoscut, ei nefiind ortodocşi. Aşa cum tot acelaşi Sfânt Ioan Maximovici se plimba pe un bulevard din Paris şi oameni care se pierduseră - că mulţi francezi s-au îndepărtat foarte mult, de la revoluţia franceză a fost o îndepărtare foarte mare, veneau şi se aplecau: „Binecuvântează!” - nu ştiau nici ei ce cer, dar simţeau o sete să-i binecuvânteze acel om, un bătrânel care de multe ori umbla desculţ; el, arhie-piscop, iar mitropolitul îi dădea canon să umble cu pantofii în picioare, iar el şi-i punea în traistă şi umbla cu pantofii ca să plinească cuvântul, şi tot desculţ umbla, câteodată, nu întotdeauna. Dar acei oameni simţeau pe drept, simţeau dreptul.

&&&

Amintiţi-vă cum L-au simţit pe Hristos acei ostaşi nepăsători care s-au dus să-L aresteze şi când L-au văzut n-au putut, pentru că au spus că nici un om n-a vorbit vreodată aşa. Au simţit în adâncul inimii lor Dreptul lui Dumnezeu, L-au simţit, n-au putut să facă nimic.

Ei, nu vorbeşte despre aceştia Dumnezeu când spune Cel ce va primi pe drept în nume de drept, cu plată de drept va fi primit în Împărăţia Cerurilor. Cel ce va primi prooroc în nume de prooroc, cu plată de prooroc va fi primit în Împărăţia Cerurilor - de-asta spune în nume de…, că n-ar mai trebui Dumnezeu să repete aşa.

Unii ar vrea să pară drepţi, prooroci, adică cunoscători, dar nu sunt; şi dacă tu-i primeşti aşa, cu ochi curaţi, nejudecându-i, auziţi: ***cu nume de drept va fi primit în Împărăţia Cerurilor. Auziţi! Asta e o a doua cale spre sfinţenie, care nu implică neapărat o propovăduire de tipul acela apostolic.*** Şi aceasta, într-un fel, implică şi propovăduirea aceea, pentru că, vrând-nevrând, o să devii cunoscut, o să se vadă, n-ai cum să nu sari în ochii oamenilor când poţi privi aşa de curat pe celălalt; nu mai poţi sta în întuneric, eşti ca o făclie pusă în sfeşnic în mijlocul casei, ca o cetate pe vârful muntelui din moment ce priveşti aşa, începi să te schimbi şi eşti cunoscut de oameni.

Şi zice: Nu numai pe el dacă-l primeşti ca prooroc şi ca drept - că ce cinstire îi dăm noi dreptului şi proorocului - ci nici măcar nu trebuie să-i daţi lucruri mari, ci dacă un pahar cu apă, ca unui ucenic - ucenic se referă că te duci în casa unui meşter vestit şi ucenicii de acolo fug, trebăluiesc.

Şi tu zici: <Băi, unde e şeful tău?>, îl iei tare pe ucenic, <Unde e cizmarul?>, un cizmar vestit. Cu şeful vorbeşti altfel, dar pe ucenic… Şi zice: Dacă un pahar de apă dai acestora mici - mici, ca unor ucenici, ca unor nebăgaţi în seamă - cu plată de ucenic vei fi primit în Împărăţia Cerurilor - adică pe cei nebăgaţi în seamă dacă măcar cu un pahar cu apă îi cinsteşti în numele lui Hristos, pentru că a spus El aşa, deci de dragul lui Hristos, pentru cuvintele Lui, pentru asta îl ţin şi pe acela de prooroc, pentru asta îl cinstesc şi pe acela ca pe un drept, deşi văd că nu e prooroc şi nu este, dar eu ca şi unui drept şi ca unui prooroc mă adresez.

Şi să ştiţi că toţi sfinţii au mers pe această cale, au privit pe celălalt cu nume de drept, l-au văzut ca pe un prooroc, toţi sfinţii, dar parcă mai mult Sfântul Serafim de Sarov care, văzând pe oricine, îi zicea: „Hristos a înviat, bucuria mea!”, îl vedea ca pe o bucurie, aşa cum noi unui om drept, unui om cuvios, unui om care ne-a ajutat mult, care s-a rugat pentru noi, care ne-a scos din ispite, din încercări, îi zicem „bucuria noastră” şi e o sărbătoare când ne întâlnim cu el, ***pentru Sfântul***

Serafim era o sărbătoare şi o bucurie întâlnirea cu fiecare om, pentru că el vedea în spatele chipului stâlcit, al feţei întunecate a omului, chipul dumnezeiesc şi darurile care nu s-au activat, nu s-au lucrat şi minunat era că la mulţi dintre aceştia se activau aceste lucrări când vedeau în ochii acelui om frumuseţea lor lăuntrică, pe care ei n-o ştiau, că acel om se uită cu atâta bucurie la el, cu atâta încredere.

Mulţi dintre ei s-au gândit, aşa cum unii dintre teologi, care explică întâlnirea dintre Hristos şi Zaheu vameşul, spun că nu se aud cuvinte mari pe care să le fi spus Hristos lui Zaheu, dar vedem cu câtă cinste îi vorbeşte Dumnezeu la început: Zaheu, coboară, că astăzi trebuie să rămân în casa ta…, nu: <Păcătosul, vameşule…, mai-marele răutăţilor, începătorule al corupţiei aici în Ierihon, coboară-te să vedem cu putem face cu tine!>. Şi se întreabă cei care scriu: oare cu ce ochi s-a uitat Dumnezeu la el în timp ce acesta, săracul, nu ştia cum să mai trebăluiască pe acolo, aduceţi, faceţi, dregeţi? Cu ce încredere, cu ce putere de a răzbate spre adâncul sufletului lui, ca să descopere ceea ce era cu adevărat el, nu Zaheu cel pocit de răutăţi şi de urâciunea păcatului, ci acel Zaheu, cum era el privit de Dumnezeu. Şi Dumnezeu l-a văzut cu ochii aceia senini, curaţi, ai altui veac şi s-a uitat în adâncul inimii lui şi acesta s-a trezit ca dintr-un somn adânc, pentru că s-a recunoscut mai mult în felul în care îl vedea Hristos decât în cum îl ştiau oamenii sau se ştia el pe sine. A zis: <Eu sunt acela!>, s-a întâlnit cu sine însuşi, şi-a văzut chipul lăuntric, s-a cunoscut pe sine. ***Fericit este cel ce se cunoaşte pe sine, îşi cunoaşte păcatele, acesta mai mare este decât cel ce învie morţii.*** Adevărat, şi-a cunoscut Zaheu chipul atunci şi l-a văzut în Hristos.

Să încercăm să ne luminăm ochii, să ne curăţim ochii, ca pe ceilalţi, apropiaţii noştri, să-i cinstim ca pe profet, ca pe drept, ca pe un ucenic al lui Hristos şi cu plată de profet, cu plată de drept, cu plată de ucenic ne va primi Hristos în Împărăţia Sa. Amin.

(Părintele Ciprian Negreanu (Cluj-Napoca) - Predică la Duminica tuturor Sfinţilor (2011))